

فوق و فوق و فوق تشریحی نویسی

❄️ تمام نکات و اشتباهات احتمالی در تشریحی نویسی

فارسی یازدهم عمومی

نکات مهم امتحانات تشریحی درس فارسی

- دانش‌آموزان بیشترین ضربه را از قسمت **معنی نظم و نثر** می‌خورند؛ زیرا در این قسمت هر کس از نگاه خودش معنی روان را ارائه می‌دهد و دانش‌آموزان در این قسمت در بیشتر موارد زیاده‌گویی یا کم‌گویی می‌کنند. در صورتی که باید خلاصه و مفید مفهوم سؤال را برسانند و وقتی که مثلاً یک بیت در این قسمت ۰/۷۵ نمره دارد دانش‌آموز باید آن بیت را جوری معنا کند که در آن معنی روان سه کلمه سخت معنی شده باشد، چون **هر کلمه ۰/۲۵** نمره داشته است. یا وقتی یک مصراع بارم ۰/۵ نمره‌ای دارد به این معناست که آن مصراع دو کلمه سخت دارد که در معنی آن دو کلمه سخت معنا شده باشد.
- بخش واژه‌نامه پایان کتاب که به معنی واژه‌ها می‌پردازد. از اونجایی که اطلاعات دیگری هم علاوه بر معنی در آن می‌توان برداشت کرد منبع خوبی برای طرح سؤال‌های مختلف می‌تواند باشد. از جمله: املاي درست کلمات - هم آوا - مفرد و جمع - هم خانواده. به همین دلیل توصیه می‌شود زمان مناسبی برای بخش معنی واژه در نظر گرفته شود و معنی هر کلمه به‌طور کامل و با تمام توضیحات آن خوانده شود. کلماتی که معنی یکسان دارند هم دسته‌بندی شود که در این مهر و موم‌های اخیر شیوه‌ای نو برای طرح سؤال بوده است. همچنین کلمات و افعالی که چند معنی مختلف و چند کاربرد متفاوت دارند جدا در نظر گرفته شود. نمونه: اندیشه - همت و ..
- در قلمرو فکری دانش‌آموزان باید به مفهوم سؤال دقت کرده و بدانند که فهمیدن درست سؤال مخصوصاً در این قسمت نصف جواب است و در جایی که از شما مفهوم سؤالی را می‌خواهند باید در حد چند کلمه خلاصه و مفید مفهوم آن بیتی که از ما خواسته شده است را بنویسیم و مثلاً اگر از ما خواسته شد که مفهوم بیت زیر را بنویسید ما نباید تک‌تک کلمات را معنی کنیم، زیرا مصحح به دنبال معنی نویسی ما نیست بلکه به دنبال **نوشتن کلمات کلیدی** برای جواب سؤال است. گاهی تمرکز بیشتر بر روی مصرع دوم در رسیدن به مفهوم بهتر می‌تواند به ما کمک کند.
- در بخش‌های روان‌خوانی و شعرخوانی و گنج حکمت، کلیت و نمای کلی متن در نظر گرفته شود؛ یعنی دانش‌آموز با خواندن کل متن حتی در حد چشم‌خوانی نیاز است از فضای متن و نمای کلی آن اطلاع داشته باشد.
- نمونه ابیات ذکر شده در قرابت معنایی بخش قلمرو فکری کارگاه درس به دقت موردتوجه قرار گیرد.
- در قسمت قلمرو فکری زیاد به دنبال معنای ظاهری بیت نباشید بلکه باید از ظاهر کلمات عبور کرده و پی به عمق معنای آن بیت ببریم.
- در قسمت قلمرو ادبی دانش‌آموز باید زمانی که از او آرایه‌ای را می‌خواهند فقط نام همان آرایه به کار رفته را بنویسد و اگر از او خواسته شده بود که آن آرایه را توضیح دهید باید بیشتر گسترش دهند. در غیر این صورت نیاز به انجام چنین کاری نیست.
- کنایه‌های درس کباب غاز - نمادهای درس‌های: سیم‌رغ - نی نامه - فصل شکوفایی - دماوندیه با دقت بیشتری خوانده شود.
- در داستان‌ها به: زاویه دید - شخصیت - فضا سازی - نقطه اوج داستان توجه شود.
- در قسمت دستور باید حواسمان به صورت سؤال‌های شبیه به هم باشد مثلاً وقتی حذف به قرینه معنایی را می‌خواهند همان قرینه معنوی است.
- در قسمت قلمرو زبانی در مبحث وابسته و وابسته نمودار باید به صورت دقیق و ریز ترسیم شود. و هرکدام باید به قسمت مربوطه وصل شود.
- در قسمت تشخیص مفعول حواستان باشد که زمانی نقش مفعول را می‌خواهد اشتباهی مضاف‌الیه کنار مفعول را به‌عنوان مفعول در نظر نگیرند. به مفعول‌هایی که به شکل جمله بعد از برخی افعال مفعول پذیر مثل: گفت - تعریف کرد - شنید و ... توجه داشته باشند.
- توجه به ترکیب‌های اضافی که با «را» ی فک ساخته می‌شوند. کان سوخته را جان = جان آن سوخته
- برای املا مواردی که در کارگاه درس، شعرخوانی، روان‌خوانی، گنج حکمت‌ها، ستایش و نیایش آمده، توجه شود، چون دانش‌آموز در این بخش‌ها کمتر به املا توجه دارد از قسمت‌هایی است که می‌تواند نظر طراح رو به خودش جلب کند.
- در قسمت تاریخ ادبیات باید به مترجم یا مؤلف یک اثر دقت شود. مثلاً زمانی که از کلیله و دمنه صحبت می‌کنند باید بدانیم مؤلف این کتاب نامعلوم و مترجم آن نصرالله منشی است. به نوع ادبی هر درس و عنوان درس‌ها هم توجه شود. آثار مشترک یک شاعر یا نویسنده در چند درس هم موردتوجه قرار گیرد.
- در قسمت املا و معنی لغت باید به کلمات هم آوا و مشابهت‌های املایی دقت شود و همچنین در قسمت معنی لغت باید به تمامی معانی یک کلمه اشراف داشته باشیم.

با آرزوی موفقیت

گروه زبان و ادبیات فارسی ماز